

ÖRTÜLÜ ANLAM

Bir cümlede doğrudan söylenmeyen fakat o cümleden çıkarılabilecek başka anlamlar da bulunabilir. Bunlar örtülü anlam olarak adlandırılır. Örtülü anlatımda sanath anlatım ya da mecazlı anlatım da bulunabilir.

Bu tip cümlelerde kıyaslamalara, aşamalı durumlara, deyimlere, atasözlerine, özdeyişlere, terk edilmiş ya da edilmemiş alışkanlıklara, "de" bağlaçlarına yer verilebilir.

- Hava bugün daha güzel.
(Bugünkü havayı dünküyle kıyaslıyor. Dünkü havanın daha kötü olduğunu anlıyoruz.)
- Seni her geçen gün sağlıklı görüyorum.
(Aşamalı durum var. Dün ve daha önceki günler sağlığının daha kötü olduğunu anlıyoruz.)
- Şarkı söyleyen genci gözüm ısıyor.
(Deyim. Bir yerden tanıdığını anlıyoruz.)
- Ayağını yorganına göre uzat diye o kadar uyarılmışım.
(Atasözü. Kazandığımız kadar harcamalıyız.)
- Toplumların küçükleri için okul ne ise büyükleri için de tiyatro odur.
(Özdeyiş. Çocukların eğitimi okulda yapılırken yetişkinlerin eğitim kurumu tiyatrodur.)
- Babam artık sigara içmiyor. / Babam sigara içiyordu. (Terk edilmiş alışkanlık. Daha önce sigara içtiğini anlıyoruz.)
- Ali yine ödevini yapmamış. / Ali her zamanki gibi ödevini yapmamış. (Terk edilmemiş alışkanlık. Daha önce de ödevini yapmadığını anlıyoruz.)
- Tiyatroya Ali de gelecek.
(“de” bağlacı. Ali dışında başkası da gelecek.)
- Benim de karnım acıktı.
- Çocuk artık tuvaletini söylüyor.
- Mehmet okula yine geç kaldı.
- Fatma derslerde daha başarılı.
- Dere kenarında olan evler heyelan nedeniyle yıkıldı.
- Köy, her yıl biraz daha tenhalaşiyor.
- Arkadaki araba korna çalınca eli ayağına dolaştı.
- Depremde ölenlerin aileleri hala yaralarını sarmaya çalışıyor, ateş düştüğü yeri yaktı.
- En güzel pastayı annem yapar.
- Artık öğrenciler daha çok kitap okuyor.
- Beni sadece sen anlayabilirsin.
- Zeynep konuyu daha güzel anlattı.

➤ Bir de İzmir’i görelim.

Ali'nin içinde korkuyla karışık bir şüphe vardı. "Ya sakladıklarımı biri alırsa!" diye düşünüyordu. (Yalın anlatım)

Ali'nin içine bir kurt düşmüş, için için onu kemiriyordu. Patlayacaktı sanki. "Ya sakladıklarımı biri alırsa!" diye diken üstünde oturuyordu. (Örtülü-Mecaz-Sanath anlatım)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü anlam vardır?

- A) Bu sabah erken kalktım.
- B) Lunaparkta dönme dolap vardı.
- C) Metin bizimle yine sinemaya gelecek.
- D) Bugün hava çok soğuk.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü anlam vardır?

- A) Doğum günümde hediye almış.
- B) Bu pasta çilekli mi?
- C) Doğum günümde de gelecektim.
- D) Salon çok sıcakmış.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü anlam yoktur?

- A) Bugün daha şık olmuşsun.
- B) Yine bu kırmızı elbiseyi mi giydin?
- C) Osman da bizimle tekrar gelsin.
- D) Bugün nereye gidelim?

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü anlam yoktur?

- A) Hava artık ısınmaya başladı.
- B) Senin kadar çenesi düşük bir insan görmedim
- C) Yine soğuk su mu içtin?
- D) Sakın dolaptan soğuk su içme!

5. Görsele uygun örtülü anlam hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Ders çalışmayı seviyorum.
- B) Bugün daha çok ders çalıştım.
- C) Yarın ders çalışmayacağım.
- D) Ben ne yapıyorum?

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örtülü anlam yoktur?

- A) Artık çok tuzlu yemiyorum.
- B) Cuma günü Ankara'ya gideceğim.
- C) Bu çocuk her geçen gün uslanıyor.
- D) Sınavı iyi geçen Ali'nin etekleri zil çalıyor.

1.C 2.C 3.D 4.D 5.B 6.B

Hazırlayan: astagos